

Nông nghiệp nông thôn thích ứng với biến đổi khí hậu ở tỉnh Yên Bái, Việt Nam

Thứ tư ngày 24 tháng 2 năm 2016: Thư mời tham gia lễ phát động dự án và thăm quan mô hình

Tại Thôn Mạ, xã Vĩnh Kiên, huyện Yên Bình, tỉnh Yên Bái trong tuần tới, một dự án sẽ được khởi động chính thức, đây là một phần của sáng kiến vùng nhằm giải quyết tình hình biến đổi khí hậu hiện nay trong khu vực. Thôn Mạ là một trong hai thôn tại Việt Nam được chọn để làm thí điểm cho việc thử nghiệm các loại hình nông nghiệp thích ứng với biến đổi khí hậu do chịu ảnh hưởng của điều kiện thời tiết cực đoan như hạn hán, giá lạnh cùng với tình trạng suy giảm chất lượng đất.

Dự án mang tên *“Các kỹ thuật nông nghiệp tổng hợp nhằm nâng cao khả năng thích ứng với biến đổi khí hậu và sinh kế của vùng nông thôn Đông Nam Á”*, được điều phối bởi Trung tâm nghiên cứu Nông nghiệp Nhiệt đới Quốc tế (CIAT) trong chương trình nghiên cứu của CGIAR về biến đổi khí hậu, nông nghiệp và an ninh lương thực (CCAFS), cùng với các cơ quan chức năng của xã Vĩnh Kiên, huyện Yên Bái, tỉnh Yên Bái, và các đối tác nghiên cứu phát triển tại địa phương.

Trong buổi lễ phát động, các hoạt động nghiên cứu sẽ được giới thiệu và đem ra thảo luận giữa nông dân, các nhà nghiên cứu và chính quyền địa phương. Cùng với đó là chuyến thăm quan thực tế mô hình đã thành công tại thôn Mươi, xã Mậu Đông, huyện Văn Yên, tỉnh Yên Bái.

Năm kỹ thuật mẫu để nâng cao khả năng thích ứng với khí hậu

"Chúng tôi đã lắng nghe những chia sẻ từ phía các đối tác và các bên liên quan về cách thức ứng phó hiệu quả với sự thay đổi thời tiết tại địa phương; hiện nay chúng tôi đang trong quá trình xác định kỹ thuật mà người nông dân có thể áp dụng để cải thiện khả năng thích ứng của họ", ông Bùi Lê Vinh, điều phối viên dự án CIAT cho biết.

Năm biện pháp canh tác tại địa phương đã được xác định là có khả năng thích ứng với biến đổi khí hậu sẽ được thực hành bởi người nông dân và tiếp tục được hoàn thiện dựa trên các hỗ trợ về khoa học và công nghệ từ các đối tác của dự án. Các mô hình mẫu gồm có thâm canh nuôi cá lồng, trồng băng cỏ xen sắn trên đồi dốc, cải thiện năng suất chăn nuôi.

Trong chuyến thực địa này, quý vị sẽ có cơ hội phỏng vấn những nông dân đã tăng được sản lượng sắn và độ phì của đất bằng cách trồng xen cỏ với sắn, đồng thời sử dụng cỏ để làm thức ăn cho gia súc và cá, từ đó cải thiện thu nhập.

Biện pháp trồng cỏ chăn nuôi xen lẫn sắn tạo nên các đường ngăn đồng mức trên đồi làm giảm tốc độ của dòng chảy từ đó ngăn ngừa tình trạng xói mòn đất. Cỏ cũng giúp cải thiện chất lượng và cấu trúc của đất, giúp tăng khả năng thấm của nước vào đất và tăng hàm lượng dinh dưỡng cho cây. Trong khi những cây trồng khác không thể canh tác trên đất dốc và bạc màu thì việc xen canh cây sắn đã mang lại thu đáng kể cho nông dân.

Tiếng nói của người dân và các bên liên quan trong cộng đồng

Từ một dự án đã thành công, chính quyền huyện Văn Yên đã khởi xướng việc áp dụng mô hình băng cỏ xen sắn trên diện rộng thay vì hình thức độc canh cây sắn như trước kia. Từ năm 2002, cùng với sự hỗ trợ giống cỏ của CIAT, mô hình đã được giới thiệu và nhân rộng ra 17 xã.

Chỉ với 1000 ha ban đầu vào năm 2002, tới năm 2003 diện tích đã tăng lên 2,200 ha, đến nay toàn huyện Văn Yên đã trồng thành công 6,700 ha sắn-cỏ. Hình thức canh tác bền vững này được thực hiện thành công chủ yếu là từ công tác tuyên truyền vận động qua các chương trình khuyến nông, hệ thống loa phát thanh địa phương và thông qua các mô hình thành công thực tế. Nông dân cũng có vai trò quan trọng trong việc phổ biến kiến thức và kỹ thuật.

Dự án FP1.1 với mục tiêu xây dựng mối quan hệ hợp tác giữa các đối tác trong dự án nhằm thúc đẩy và phổ biến kiến thức về biến đổi khí hậu, các tác động của biến đổi khí hậu, các giải pháp tiềm năng và các biện pháp thích ứng nhằm tìm ra giải pháp hiệu quả nhất cho địa phương.

Tình hình biến đổi khí hậu trong thời gian gần đây dự báo sự biến động lớn về lượng mưa trong khu vực, sự gia tăng các hiện tượng thời tiết khắc nghiệt, nhiệt độ tăng cao hơn và mực nước biển dâng ở nhiều khu vực đông dân cư. Những thay đổi này sẽ ảnh hưởng rất xấu đến sản lượng nông nghiệp, mức độ đa dạng sinh học, năng xuất rừng và nguồn nước sạch.

Hết

Thông tin thêm về CSV – Làng thích ứng thông minh với biến đổi khí hậu: <https://ccaafs.cgiar.org/climate-smart-villages#.VsWMtfJ96UI>

Chương trình “Biến đổi khí hậu, Nông nghiệp và An ninh lương thực” (CCAFS) là sáng kiến của CGIAR để nghiên cứu các nguy cơ/mối đe dọa đối với nông nghiệp và an ninh lương thực trên thế giới do sự thay đổi bất thường của thời tiết và biến đổi của khí hậu toàn cầu; tìm ra các phương thức/giải pháp giúp các cộng đồng dân cư nông thôn dễ tổn thương thích ứng tốt với biến đổi khí hậu; đồng thời cung cấp các luận cứ khoa học cho việc hoạch định chính sách. Được quản lý bởi Trung tâm Quốc tế Nông nghiệp Nhiệt đới (CIAT), CCAFS tập hợp các nhà nghiên cứu hàng đầu thế giới về khoa học nông-lâm nghiệp, khí hậu, môi trường và kinh tế- xã hội làm việc cùng nhau nhằm xác định và giải quyết các vấn đề quan trọng nhất trong mối tương tác giữa biến đổi khí hậu và nông nghiệp ở hiện tại và tương lai. CCAFS Đông Nam Á (SEA) điều hành bởi Viện nghiên cứu lúa gạo quốc tế (IRRI).

Trung tâm Nông nghiệp Nhiệt đới Quốc tế (CIAT) - một thành viên của Hiệp hội CGIAR – tập trung vào việc phát triển công nghệ, công cụ và kiến thức mới giúp người nông dân, đặc biệt là nông hộ nhỏ trong việc canh tác nông nghiệp sinh thái một cách hiệu quả - tăng lợi nhuận và lợi thế cạnh tranh cũng như tăng tính bền vững và khả năng phục hồi. Nông nghiệp sinh thái hiệu quả làm giảm đói nghèo, cải thiện tình trạng dinh dưỡng cho người dân, và cung cấp các giải pháp đối phó với suy thoái môi trường và biến đổi khí hậu ở vùng nhiệt đới. Với trụ sở chính ở Cali, Colombia, CIAT tiến hành các nghiên cứu về phát triển trong khu vực nhiệt đới của châu Mỹ Latinh, châu Phi và châu Á. CIAT là trung tâm quản lý chính của CCAFS. www.ciat.cgiar.org

CGIAR là tổ chức hợp tác nghiên cứu toàn cầu về an ninh lương thực cho tương lai với 15 trung tâm nghiên cứu nông nghiệp thành viên và hàng trăm đối tác trên toàn thế giới. www.cgiar.org